

विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र
विकास मंडळाकरीता सन २०१९-२० या
आर्थिक वर्षाकरीता उपलब्ध “विशेष निधी”
(Special Funds) वितरित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक-विमंका-२०१८/प्र.क्र. ३१/का.१४१६

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक: १६ मार्च, २०२०

वाचा:-

१. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८,
दिनांक १९ जुलै, २०११
२. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.माविका-२०१२/प्र.क्र.६९/का.१४१८,
दिनांक १२ जुलै, २०१२
३. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.माविका-२०१३/प्र.क्र.४/का.१४१८,
दिनांक २४ जुलै, २०१३
४. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.विमंका २०१८/प्र.क्र.३३/का.१४१६,
दिनांक २३ जुलै, २०१९

प्रस्तावना:-

विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांना सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता “विशेष निधी” (Special Funds) देण्याबाबत राज्य शासनाच्या प्रस्तावाबाबत मा. राज्यपाल महोदयांनी दिलेल्या निदेशांनुसार विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांकरीता “मानव विकास कार्यक्रम” (Human Development Programme) अंतर्गत जिल्हा/तालुका स्पेसिफिक योजनांकरीता “पुरक स्रोत” (Supplementary Resources) म्हणून प्रत्येकी रु. ५०.०० कोटी याप्रमाणे एकूण रु. १५०.०० कोटी इतका “विशेष निधी” (Special Funds) सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता उपलब्ध करण्याबाबत संदर्भ क्र.४ येथील नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.विमंका-२०१८/प्र.क्र.३३/का.१४१६, दिनांक २३ जुलै, २०१९ अन्वये घेण्यात आला आहे. प्रस्तुत शासन निर्णयास अनुलक्षून व संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्याकडून देण्यात आलेली “प्रशासकीय मान्यता” च्या अनुषंगाने “मानव विकास कार्यक्रम” (Human Development Programme) अंतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांमध्ये निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांकरीता संदर्भाधीन नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.विमंका-२०१८/प्र.क्र.३३/का.१४१६, दिनांक २३ जुलै, २०१९ अन्वये “मानव विकास कार्यक्रम (Human Development Programme)” अंतर्गत जिल्हा/तालुका स्पेसिफिक योजना (District/ Tehsil Specific Scheme) करिता “पुरक स्रोत” (Supplementary Resources) म्हणून प्रत्येकी रु. ५०.०० कोटी याप्रमाणे एकूण रु.१५०.०० कोटी इतका “विशेष निधी” (Special Funds) अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. या अर्थसंकल्पित “विशेष निधी” (Special Funds) पैकी संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांच्याकडून दिलेल्या “प्रशासकीय मान्यते (Administrative Approval)” नुसार सोबतच्या “विवरणपत्र-अ” मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रु.१२०.६०५३ कोटी (अक्षरी रुपये एकशे वीस कोटी साठ लक्ष त्रेपन्न हजार फक्त) इतका निधी संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांना वितरित करण्यात येत आहे.

२. “मानव विकास कार्यक्रम” (Human Development Programme) अंतर्गत रुग्णवाहिका व शववाहिका खरेदी अनुज्ञेय नाही. तसेच, सन २०२०-२१ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय भाषणात ५०० रुग्णवाहिका खरेदी करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले असून त्याकरिता सार्वजनिक आरोग्य विभागाकडून रु. २५ कोटी इतका निधी राखून ठेवण्यात आला आहे. यास्तव, जिल्हाधिकारी (District Collector) यांच्याकडून “विशेष निधी” (Special Funds) अंतर्गत “जिल्हा/ तालुका स्पेसिफिक योजना (District/ Tehsil Specific Scheme)” अंतर्गत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेले रुग्णवाहिका/ शववाहिका खरेदीचे प्रस्ताव अमान्य करण्यात यावेत. तसेच, नगरपरिषद क्षेत्रा (Municipal Council Area) तील प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली कामे देखील अमान्य करण्यात येत आहेत. यास्तव, संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांनी सदरहू कामांचे प्रशासकीय मान्यता आदेश (Administrative Approval) रद्द करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी. प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या कामांपैकी रद्द करावयाच्या कामांची यादी “विवरणपत्र- ब” मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आहे.

३. “मानव विकास कार्यक्रम (Human Development Programme)” अंतर्गत जिल्हा/तालुका स्पेसिफिक योजनांकरीता “पुरक स्रोत” (Supplementary Resources) म्हणून वापरावयाचा असून “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” (Commissioner, Human Development, Aurangabad) व संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांनी निधी खर्च करताना संदर्भाधीन शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे. संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांनी विहित मर्यादेत खर्च करावा व मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, याची दक्षता घ्यावी. सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षाकरीता जिल्हाधिकारी (District Collector) यांना वितरित केलेल्या “विशेष निधी” (Special Funds) चा खर्च “मागणी क्रमांक ओ-१०, ४५१५-इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च, ००, १०२-सामूहिक विकास, (००)(०२) वैधानिक विकास मंडळांचा क्षेत्रांतर्गत विकास कार्यक्रम (कार्यक्रम)(दत्तमत) (४५१५ ००३९) ५३-मोठी बांधकामे” या लेखाशिर्षाखाली सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता उपलब्ध अनुदानातून खर्ची टाकण्यात यावा.

४. विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांकरीता “मागणी क्रमांक ओ-१०, ४५१५-इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च, ००, १०२-सामूहिक विकास, (००)(०२)

वैधानिक विकास मंडळांचा क्षेत्रांतर्गत विकास कार्यक्रम (कार्यक्रम)(दत्तमत) (४५१५ ००३९) ५३-मोठी बांधकामे” या लेखाशिर्षांतर्गत झालेला खर्च व प्रधान महालेखापाल कार्यालय, मुंबई/नागपूर यांनी नोंदविलेला खर्च याबाबतचा ताळमेळ संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांनी विहित वेळेत पूर्ण करून खर्चाचा अहवाल “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” (Commissioner, Human Development, Aurangabad) यांचेमार्फत शासनास सादर करावा.

५. “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” (Commissioner, Human Development, Aurangabad) यांनी सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी (District Collector) यांच्याकडून “विशेष निधी” (Special Funds) मधून झालेल्या खर्चाची “उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Utilization Certificate)” प्राप्त करून ती नियोजन विभागाकडे सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

६. “आयुक्त, मानव विकास आयुक्तालय, औरंगाबाद” (Commissioner, Human Development, Aurangabad) यांनी सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांकरीता “मानव विकास कार्यक्रम (Human Development Programme)” अंतर्गत जिल्हा/तालुका स्पेसिफिक योजनां (District/ Tehsil Specific Scheme) करिता “पूरक स्त्रोत” म्हणून उपलब्ध एकूण रु.१५०.०० कोटी “विशेष निधी” (Special Funds) मधून घेण्यात आलेली कामे, विनियोग झालेला निधी व मानव विकास निर्देशांक (Human Development Index) मध्ये झालेली वाढ याबाबत जिल्हाधिकारी (District Collector) यांच्याकडून अहवाल संकलित करावेत. त्यानुषंगाने, सदर योजनेंतर्गत हाती घेण्यात आलेल्या फलनिष्पत्तीबाबत निरीक्षणे नोंदवून सविस्तर अहवाल तयार करून दिनांक ३१ मे, २०२० पूर्वी नियोजन विभागाकडे सादर करावा.

७. वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७०/२०२०/व्यय-८, दिनांक २७/०२/२०२०, अनौपचारिक संदर्भ क्र. ८९/२०२०/कोषा प्रशा-५, दिनांक ०६/०३/२०२० व अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४१/अर्थ-१६, दिनांक ११/०३/२०२० अन्वये प्राप्त मान्यतेस अनुसरून हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर हा शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००३१६१८११०४४११६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(माया वासुदेव)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. सभापती/उप सभापती, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. राज्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मुंबई

७. सर्व मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई
८. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
९. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१०. मा. अध्यक्ष, विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर
११. मा. अध्यक्ष, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद
१२. मा. अध्यक्ष, उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई
१३. मा. कार्यकारी अध्यक्ष, राज्य नियोजन मंडळ, मुंबई
१४. सर्व सन्माननीय राज्यसभा /लोकसभा सदस्य
१५. सर्व सन्माननीय विधानपरिषद / विधानसभा सदस्य
१६. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
१७. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
२१. आयुक्त (मानव विकास), मानव विकास आयुक्तालय, पहिला मजला, बाबा पेट्रोल पंपाजवळ, अदालत रोड, औरंगाबाद
२२. सर्व विभागीय आयुक्त,
२३. सर्व जिल्हाधिकारी,
२४. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
२५. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२६. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
२७. सदस्य सचिव, विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर
२८. सदस्य सचिव, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद
२९. सदस्य सचिव, उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई
३०. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
३१. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
३२. उप संचालक, नगर पालिका प्रशासन, विभागीय आयुक्त कार्यालय
३३. सर्व उपायुक्त (नियोजन), विभागीय आयुक्त कार्यालय
३४. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी, जिल्हा नियोजन समिती, महाराष्ट्र
३५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र
३६. सर्व सह/ उप सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३७. उप सचिव (व्यय-८/कोषा प्रशा/ अर्थ १६), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३८. उप सचिव (का. १४१८), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३९. सर्व कार्यासन अधिकारी, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४०. निवड नस्ती, का. १४१६, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

(शासन निर्णय क्र. विमंका २०१८/प्र.क्र.३३/का. १४१६, दिनांक १६ मार्च, २०२० चे सहपत्र)

विवरणपत्र- अ

(रु. लाखात)

अ. क्र.	जिल्ह्याचे नाव	तालुक्यांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता रक्कम	वितरित करावयाचा निधी
१	२	३	४	५
अ) उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई				
१	पालघर	६	१०७४.३०	१०७४.३०
२	ठाणे	२	४६८.००	४६८.००
३	रायगड	१	२२०.५०	२२०.५०
४	सिंधुदुर्ग	१	२३४.००	२३४.००
	एकूण कोकण विभाग	१०	१९९६.८०	१९९६.८०
५	नाशिक	८	१०४१.८९	९८३.७७
६	धुळे	४	४४२.९८	२७९.४५
७	नंदूरबार	६	५११.२६	४९९.२६
८	जळगांव	७	८३३.५७	८३३.५७
	एकूण नाशिक विभाग	२५	२८२९.७०	२५९६.०५
एकूण उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई		३५	४८२६.५०	४५९२.८५
ब) मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद				
९	जालना	८	१३१६.८४	११८०.८४
१०	परभणी	९	१३१४.९६	११८८.९६
११	हिंगोली	३	४९२.२५	४५०.२५
१२	बीड	१	१६६.४०	१५२.४०
१३	नांदेड	९	१३०९.९४	११९१.६८
एकूण मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद		३०	४६००.३९	४१६४.१३

अ. क्र.	जिल्ह्याचे नाव	तालुक्यांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता रक्कम	वितरित करावयाचा निधी
१	२	३	४	५
क) विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर				
१४	बुलडाणा	७	८५८.००	७३३.१४
१५	अकोला	१	१२८.७१	१२८.७१
१६	वाशिम	४	१९३.८४	१६७.८४
१७	अमरावती	२	२२४.३१	१८५.०९
	एकूण- अमरावती विभाग	१४	१४०४.८६	१२१४.७८
१८	नागपूर	२	१५४.३७	१५४.३७
१९	भंडारा	५	४७२.४९	४७२.४९
२०	गोंदिया	८	३३२.९१	३३२.९१
२१	चंद्रपूर	११	३८२.४२	३८२.४२
२२	गडचिरोली	११	७४६.५८	७४६.५८
	एकूण- नागपूर विभाग	३७	२०८८.७७	२०८८.७७
	एकूण विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर	५१	३४९३.६३	३३०३.५५
	एकूण (अ+ब+क)	११६	१२९२०.५२	१२०६०.५३

विवरणपत्र- ब

रद्द करावयाच्या कामांची यादी

(रु.लाखात)

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	तालुका	योजना / कामाचे नाव	कार्यान्वयीन यंत्रणा	प्रशासकीय मान्यता रक्कम
१	२	३	४	५	६
१	नाशिक	पेठ	प्रा.आ. केद्रांना ॲम्बुलन्स पुरविणे (एकुण ८ युनिट) (प्रति युनिट किंमत रु ७५००००/-)	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., नाशिक	१३.१२
२		ईगतपुरी			७.५०
३		कळवण			७.५०
४		दिंडोरी			७.५०
५		बागलाण			७.५०
६		नांदगाव			७.५०
७		त्र्यंबकेश्वर			७.५०
एकूण नाशिक जिल्हा					५८.१२
८	धुळे	धुळे	सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे करिता तीन कार्डीयाक ॲम्बुलन्स उपलब्ध करुन देणे.	अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे	१४९.९७
९		धुळे	सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे करिता शववाहीनी उपलब्ध करुन देणे	अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे	१३.५६
एकूण धुळे जिल्हा					१६३.५३
१०	नंदुरबार	नवापुर	नगरपरिषदसाठी दोन शववाहिनी खरेदी करणे.	मुख्याधिकारी, नगर परिषद, नवापूर / तळोदा	६.००
११		तळोदा			६.००
एकूण नंदुरबार जिल्हा					१२.००
१२	जालना	जालना	नेत्र रुग्णांना मोती बिंदु शस्त्रक्रिये करिता ने-आण करण्यासाठी २५ सिटर वाहन उपलब्ध करुन देणे.	जिल्हा शल्यचिकित्सक, जालना	२४.००
१३		जालना	प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना बंद किंवा वापरायोग्य नसलेल्या मंजूर ॲम्बुलन्सऐवजी नवीन ॲम्बुलन्स पुरविणे.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., जालना	१४.००
१४		बदनापुर			१४.००
१५		अंबड			१४.००
१६		घनसावंगी			१४.००
१७		मंठा			१४.००
१८		परतूर			१४.००
१९		भोकरदन			१४.००
२०		जाफ्राबाद			१४.००

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	तालुका	योजना / कामाचे नाव	कार्यान्वयीन यंत्रणा	प्रशासकीय मान्यता रक्कम
१	२	३	४	५	६
एकूण जालना जिल्हा					१३६.००
२१	परभणी	परभणी	प्राथमिक आरोग्य केंद्राना बंद किंवा वापरा योग्य नसलेल्या मंजूर अॅब्युलन्सऐवजी नवीन अॅब्युलन्स पुरविणे.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., परभणी	१४.००
२२		गंगाखेड			१४.००
२३		जितूर			१४.००
२४		पूर्णा			१४.००
२५		मानवत			१४.००
२६		सेलू			१४.००
२७		पाथरी			१४.००
२८		पालम			१४.००
२९		सोनपेठ			१४.००
एकूण परभणी जिल्हा					
३०	हिंगोली	हिंगोली	प्राथमिक आरोग्य केंद्राना बंद किंवा वापरायोग्य नसलेल्या मंजूर अॅब्युलन्स ऐवजी नवीन अॅब्युलन्स पुरविणे..	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., हिंगोली	१४.००
३१		सेनगाव			१४.००
३२		औंढा			१४.००
एकूण हिंगोली जिल्हा					४२.००
३३	बीड	वडवणी	प्राथमिक आरोग्य केंद्राना बंद किंवा वापरायोग्य नसलेल्या मंजूर अॅब्युलन्स ऐवजी नवीन अॅब्युलन्स पुरविणे.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., बीड	१४.००
एकूण बीड जिल्हा					१४.००
३४	नांदेड	देगलूर	प्राथमिक आरोग्य केंद्राना बंद किंवा वापरायोग्य नसलेल्या मंजूर अॅब्युलन्स ऐवजी नवीन अॅब्युलन्स पुरविणे..	जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., नांदेड	१३.१४
३५		धर्माबाद			१३.१४
३६		हिमायतनगर			१३.१४
३७		भोकर			१३.१४
३८		किनवट			१३.१४
३९		उमरी			१३.१४
४०		बिलोली			१३.१४
४१		मुदखेड			१३.१४
४२		लोहा			१३.१४
एकूण नांदेड जिल्हा					
४३	बुलडाणा	मेहकर	४ कार्डीयाक रुग्णवाहिका ग्रामीण रुग्णालयास पुरविणे.	जिल्हा शल्यचिकित्सक, बुलडाणा	३१.२२
४४		देउळगाव राजा			३१.२२
४५		जळगाव जामोद			३१.२१

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नांव	तालुका	योजना / कामाचे नाव	कार्यान्वयीन यंत्रणा	प्रशासकीय मान्यता रक्कम
१	२	३	४	५	६
४६		लोणार			३१.२१
एकूण बुलडाणा जिल्हा					१२४.८६
४७	अमरावती	चिखलदरा	चिखलदरा तालुक्यात ५ प्रेक्षणीय ठिकाणी बचत गटाला स्टॉल उपलब्ध करून देणे.	मुख्याधिकारी, नगर परिषद, चिखलदरा	३९.२२
एकूण अमरावती जिल्हा					३९.२२
४८	वाशिम	रिसोड	रिसोड येथे संगणक प्रयोगशाळा स्थापन करणे.	मुख्याधिकारी, नगर परिषद, वाशिम	२६.००
एकूण वाशिम जिल्हा					२६.००
एकूण					८५९.९९

*****